

Twist

- je velkým nebezpečím nejen pro soutěžní piloty, ale pro každého kdo se vydává na přelet a využívá speedu.

Co je vlastně twist?

Vrchlík po zaklopení (v případě opožděné reakce) přejde do rotace, udělá několik otáček a pilot se v rotaci oproti vrchlíku opozdí. V důsledku toho se na šňůrách a případně volných koncích utvoří závitky které zapříčiní úplnou nefunkčnost řídiček.

Krutým příkladem nebezpečnosti twistu je smrt paraglidingového závodníka Henrika Jensena na Mistrovství Evropy. Na šňůrách Henrikova kluzáku se po masivním kolapsu vytvořily závitky a ačkoliv se vrchlík sám zregeneroval do normálního letu, byl z důvodu twistu neřiditelný. Začal samovolně zatáčet a po přechodu do ostré spirály narazil do země. Henrik se snažil odhodit záložní padák ale ten se pro malou výšku už nestačil otevřít.

Nehoda tohoto druhu není bohužel jediná a ačkoliv se většinou vše podaří vyřešit, měla by se nám stát výstražnou lekcí.

Co je příčinou?

Více a více pilotů využívajících aerodynamických výhod lehacích sedaček často s uzavřenými nohama (kajaky), se dostává do twistových situací. Obecně tedy můžeme říct že největším problémem jsou sedačky nastavené do lehu. Ležící pilot má mnohem větší moment setrvačnosti (pro rotaci kolem svislé osy) než pilot letící ve standardní sedačce. Nejlépe si to představíme jestliže se posadíme na barovou otáčecí židli, položíme se co nejvíce do lehu a pomalu se roztočíme. V lehu naše rychlost nebude nijak velká. Jakmile ale pokrčíme kolena naše obvodová rychlost se začne rapidně zvyšovat. Když tedy vrchlík změni směr letu (nejrazantněji právě při asymetrickém zaklapnutí), pilot potřebuje stejně rychle následovat otáčení. To se ovšem při větším momentu setrvačnosti pilota nemusí vždy podařit a vznikne twist.

Zvýšené nebezpečí twistu je i u sedaček s utaženými křížovými tahy. Výhoda této konstrukce (pilot necítí turbulence) je vlastně nevýhodou. Nevíme co se děje s vrchlíkem a proto je nemožná aktivní pilotáž. Podobné to je i s extrémně utaženým prsním popruhem. Čím blíže jsou hlavní karabiny u sebe, tím je nebezpečí twistu větší.

Jak snížit možnosti vzniku twistu?

1. V silných turbulencích nelétejte v pozici s nataženými nohama.. V případě že se dostanete do rotace snažte se pokrčit kolena.
2. Povolte prsní popruh a zvětšete tak vzdálenost mezi karabinami.
3. Povolte si křížové tahy na sedačce.
4. Létejte na padacích takové kategorie, která odpovídá vašim schopnostem při řešení kolapsů vrchlíku jak s vyšlápnutým speedem tak bez něj.
5. Létejte s lehkými botami a lehkou helmou, snížíte tím moment setrvačnosti.
6. Ve speedu létejte jen s dostatečnou výškou a v žádném případě v silných turbulencích.